

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kameleoni.

Z Notranjskega, 24. sept.

Črne, neprodne megle so pokrivalo cele tedne nebo, zlato božje solnce se ni ozrlo na zemljo, kjer se je dogajalo največje bogoskrunstvo, kakoršnega ne pomnijo niti najstarejši naši očaki. Da, nebo je plakalo... in solze, ki so padale izpod neba, so kakor šiba božja udarile našega zaslepljenega kmeta, poplavlile so mu vse, uničile edini njegov up... Po cerkvah se je molilo, Najsvetejše se je izpostavilo — toda ne, da bi Bog obvaroval našega kmeta pogina, ne, tega ne — ampak, da bi dr. Ivan Šusteršič & Comp. prišli v deželni zbor, se polastili cele dežele ter jo izsesali do zadnje kapljice... Katoliški duhovniki so našo sv. vero izrabljali, jo vlivali kakor opium nevednemu kmetu v grlo, da bi ga ometili, onesvestili...

Kakor večje in vampirji so se podili duhovniki na povelje škofovo od hiše do hiše, rotili ljudstvo, lagali mu, da ne volijo tu Drobniča Habeto, Brejca etc. — ampak Boga samega, obetali mu peklo, klicali hudiča, grozili mu z ognjem, točo, povodnjijo...

Duhovna opravila so počivala. Ljudje so na smrtni postelji umirali, želeli sv. popotnice, toda duhovnik ni utegnil, da bi jim prinesel tolažila — moral je agitirati. Cerkve niso bile več hiše božje. Sovraštvo, divje sovraštvo je pregnalo ljubezen, katero je oznanjeval Kristus. In naši politikujoči duhovniki se niso sramovali, našemu škofu se ni vzbudila vest — da so teptali najdražji zaklad, da so izdali svojega Mojstra na tak način in le v ta namen, da nasitijo gospodoželjnost in nevoščljivost in sovraštvo enega samega advokata. Da, Boga so vrgli iz naših cerkev ter postavili vanje ožlindrnega advokata. Toda ne le vero so izrabljali, zvezali se niso le z največjimi sovražniki vere — s socijalnimi demokrati, zvezali so se tudi z največjimi

sovražniki našega ljudstva, s kapitalisti, samo da dosežejo svoj namen — pravzaprav, da kakor pohlevni psi ubogajo Šusteršičevo povelje.

Čuditi se moramo, da grede nekateri duhovniki tako pohlevno za Šusteršičem, da ubogajo tako radi njegovo povelje, ko se jim bere na obrazu, kako jih to peče. Vzemimo le planinskega gospoda župnika Podboja. Temu gospodu se že precej časa cede slinice po kakej višji časti. Že zdavnaj bi rad postal deželni poslanec, saj je pred časom že tudi kandidiral, in tudi letos se je v sanjah že videl na deželnozbornem stolu. Toda te sanje so se razkadile, ko je Šusteršič zapovedal. Naš ubogi Podboj je ostal — na cedilu! Njegov up je šel po vodi. In ni čuda, da je to svojo jezo stresel nad ubogim rdečepoltim kaplančetom, katerega je napodil na agitacijo. In to ubogo kaplanče je šlo od hiše do hiše ter agitiralo na vse mogoče načine. (Naj si ta kaplan ne dela prevelikih upov na kako župnijsko stolico. Omenjamo to neznatno osebo le mimogrede!) Cele dneve in cele noči je lazil od hiše do hiše, kakor je na Lazih pravil silno nerad — »moram« je rekel, »saj bo še itak hudo doma«. In to ubogo kaplanče je dobilo zvečer za svoj trud še s šibo. Toda to kaplanče, Legat z imenom, sin učitelja, ki je toliko pretrpel vsled nesramne farške gonje, je teptal celo spomin svojega blagega očeta, zabavljal je čez učiteljski stan, da ga ni drugega nego sam napuh. Vidi se, da našim duhovnikom ni nič sveto. Toda premalo je bila Podboju ta agitacija kaplanova, najel je na povelje Windischgratzovo grajščinske uradnike, da so ti letali od hiše do hiše ter naše uboge planinske kmete prav kakor srednjeveški valpeti gonili na volišče. Da, župnik Podboj je postal najboljši prijatelj in zaščitnik knezov, ker je knez baje postal goreč »kristijan«. No, saj čas je, menda se mu je jel oglašati v srcu kes ter se boji stopiti pred sodni stol Naj-

višjega. Knez je postal kar hipoma največji prijatelj ljudstva. In »Slovenec« ga v svojih dopisih iz Planine ognjevitog zagovarja. Ljudje, ki vedno naglašajo, da so ljudska stranka, da so edini prijatelji kmetovi, zagovarjajo največjega kapitalista na Kranjskem, hodijo z njim roko v roki, ga hvalijo na vse mogoče načine ter zagovarjajo očitne krivice, katere je prizadjal našemu kmetu. Iz ubogega planinskega kmeta se pa v dopisu iz Planine z dne 23. avg. t. l. prav očitno norčujejo. In ti gospodje pozabljajo, kako so nekdaj kričali ravno zoper kneza Windischgratza; vzemimo n. pr. 75. števec »Slovenca« iz l. 1876 z dne 29. junija, v katerem pravi med drugim dopisnik iz Planine:

»Drugi enaki in v sedanjih okoliščinah še občutljivi je pa razdeljevanje gozdov med graščino hasberško in planinsko občino. In tu moramo očitno izreči, da tukajšnji kmet in posestnik je oziroma gozdnega dela, kojega je že dobil ali ga ima še le dobiti, zelo prikrajšan v korist graščinsko. Posestniki so se sicer potegovali in se še za pravično razdelitev, ali kaj pomaga? Misliti si je le treba razliko med knezom in kmetom, med »plavo« in rdečo krvjo. In je li prav, da mora se ubogi, z davki preobložen kmetovalec zadovoljiti z gozdnim delom, kjer raste par borovcev, malo bukovja in vse drugo je bolj podobno pašniku (in taci delov je več); med tem ko si je prilastila graščina vse najlepše in zarašene rodovitne dele? Je-li to dotičnikom priložno, da so se jim odkazali še tisti mali deli v krajih, kamor se še skoro blizo ne more?»

Ali se gospod župnik Podboj še spominja pridige, katero je imel ravno ob onih časih, ko so tekale one znane pravde?

Pravi kameleoni so naši klerikalci! Vsako sredstvo jim pride prav, samo da dosežejo svoj smoter. Naše kmetsko

ljudstvo je še v temi, toda, gospoda klerikalna, svetli se, da — svetli! Polagoma prodirajo žarki temne megle: naš kmet vstaja počasi, toda on vstaja. Matija Gubec vzdiga glavo in če jo vzdigne — tedaj Vas bo strah, gospoda klerikalna! Vse ono, s čemur grešite zdaj nad ubogim ljudstvom, se bode maščevalo, se mora maščevati — in kako se bode maščevalo!! Se-li še spominjate zgodovine srednjega veka? Katoliški duhovniki s papežem na čelu so hoteli v svojem napuhu zasnovati hijerokracijo. Papež se je smatral za vrhovnega cerkvenega in posvetnega poglavarja — in cesarji in kralji so bili le podložniki njegovi. Vsa oblast se je koncentrirala v rokah duhovnikov. Toda zagrmelo je! Reformacija, divje vojske so podrle one stebre, ki so se razbili nad glavami teh psevdodušnih pastirjev.

In tudi zdaj se morajo podreti ti stebri klerikalnega gospodstva ter se razbiti ob glavah teh naših dušebrižnikov, ki so zanesli smrad in gnojnico v tempelje Gospodove. Prišel bo čas, ko se naš kmet ne bo več bal hudiča in pekla — a tedaj se bodete Vi, »katoliški« duhovniki, jeli bati pekla, katerega Vam bode pa naš kmet zakuril že tu na zemlji. Zapomnite si to — pa tudi Vi, gospod župnik Podboj, da bo to popolnoma naravna posledica teh razmer, da bo to proces, ki se mora zgoditi. Toda Vi boste menda že kmalu jeli pokoro delati, se zaprli v svojo celico ter jeli ogledovati svojo dušo, katero ste vpregli v Šusteršičev jarem. Škodovale Vam menda niso zadnje volitve, pri katerih so planinski liberalci napredovali ter dobili 18 glasov, kar je za Planino v teh razmerah veliko. Razburile so seveda precej klerikalne možgarne planinske, da je nekdo napisal tako sila duhovit dopis v »Slovenca«. Ta planinski pajk še zdaj ni obupal. Silno ga boli, da je v Planini še par samostojnih mož, ki znajo sami misliti, in ki znajo tudi sami pisati, da jim

LISTEK.

Židinja.

Velika opera v 5 dejanjih. Besede spisal Eugen Scribe. Uglasbil J. F. Halévy.

(D dalje.)

Drugo dejanje.

V hiši žida Eleazarja so zbrani židovski verniki. Eleazar opravlja versko opravilo in deli med žide blagoslovljeni kruh. Tudi Leopoldu ga da, a ta ga vrže skrivaj pod mizo. Reha to opazi in se začudi.

Tedaj se začuje trkanje. Židje in židovke pobegnejo, preoblečeni Leopold, ki se dela slikarja, pa ostane. Vstopi princesinja Eudora, Eleazar jo pozdravi, Leopold, ki je določen, da se poroči z Eudoro, vztrepeta.

Eudora (Eleazarju.)

Ti imaš, čula sem, Drag nakit brez primere.

Eleazar.

Dà, še cesarju vseč, se zdi mi, da bi bil! Lanec je iz briljantov, s sveto odičen relikvijo, ki krasno Konstatina nekoč prai je krasil.

Eudora.

Kje je nakit? Preljubljeni moj Leopold,

ki je vojsko husitsko strl, proslavljen on se danes vrne še. Ne več, kaj v srcu presrečnem kipi. Da, ta junak jutri bo moj soprog!

Eleazar prinese škrinjico z nakitom, in Eudora se zmeni z Eleazarjem, da mu odkupi krasni nakit za 30.000 zlatnikov in mu naroči, naj prinese nakit naslednje dne na njen dom.

Eudora.

Že jutri bom stopila pred strijevo prestol tja. Ta mu izročim nakitje, mu dam ga na srce, ki kipi zame.

Leopolda pa peče vest, da je izdal njeno ljubezen in ji postal nezvest, za ljubivši se v židovko Reho.

Eleazar (zase).

V srcu mi je bilo tesno, ker izdan je naš bil dan; mislili so že prav resno, kdaj bo zadnji naš poklan. Zdaj pa umika strah se sreči, dosti tukaj je zlatá, dà, ta moj nakit blesteči znova mi bogastva da... O to zlato, ki sem ga ljubil, spet ga v svojo last dobim. Krasno varal bom kristjanko, o krasno, o kakšna radost!

Eleazar spremi princesinjo; Reha in Leopold ostaneta sama. Vznemirjena vpraša ljubimca, kaj ji prikriva. Leopold pa jo

prosi, naj pride zvečer v isto sobo, da se domenita sama.

Reha se spočetka brani, potem pa mu obljubi. Sedaj se vrne Eleazar in vabi Leopolda, naj ostane še pri večerni židovski molitvi. Leopold pa odide, za njim gre Eleazar, in židinja ostane sama, vseleča se prihodnjega svidenja z ljubimcem.

Znoči se, grmi in treska, Leopold pa se vrne k Rehi skozi okno. In takoj ga vpraša Reha, naj ji razodene svojo skrivnost ter naj ji razloži svoje vedenje.

Na to ji pove Leopold:

Tvoj Bog, on ni i Bog moj! Reha, jaz sem kristjan!

Reha omahne in joka, Leopold pa jo tolaži, češ da je iz ljubezni do nje pozabil na svoje dostojanstvo in vero.

Reha.

Rogaš ti se zakonom, smrt velevajo mojo. Če židinjno ljubi kristjan, ki je srce njemu podarila, naj sežge se, tak zakon je izdan.

Leopold.

Res je, res! A zbeživa koj! Srce meni pokloni, ljubavi se ukloni, ki vlada vrh neba. Jaz smrti se ne plašim,

nje groze se ne strašim, ljubav je gor doma!

Po hudem duševnem boju se odloči Reha, da pobegne z Leopoldom. Že se odpravljata na beg, da utečeta smrti, katero ukazujejo postave, tedaj vstopi Eleazar. Jezen zagrozi Leopoldu, da bi ga zabodel, ako bi ne bil žid.

Leopold.

Naj umrem! Z mirno vestjo mi kar končaj življenje, jaz sem kristjan!

Eleazar.

Kristjan!

Reha.

Postoj! Sam ne zasluži kazni! Če zaslužil je smrt, pa mene prej ubij!

Z Leopoldom hoče umreti, ako ne dovoli oče, da postane ljubimčeva žena.

Eleazar.

Glej, Bog moj, nje trpljenje, njeno, glej, hrepenenje njeno bol, njene solze, sreča njena je proč! Jaz tešim njene solze, nje greh odpusti, Bog! Pa naj bo! Molči, glas maščevanja, mi v duši, srečna bodi poslej! Naj nebu odpusti, da tako si volila; bodi on tvoj soprog!

Leopold.

Nikdar ne!

ni treba pomoči iskati ne pri župniku, ne pri kaplančku, ne pri Peharčku. Zeleni pajk se naj kar potolaži in naj si zapomni, da ne bo še farovško gospodarstvo zavladovalo v deželi, in da bode še nekaj vode preteklo, predno se bo to zgodilo. Veselite se knofov, ki Vas čakajo, in kadar utegnate, naprosite g. župnika — seveda ga morate tudi primerno plačati — da pelje procesijo na Planinsko Goro, da bi knez dobl — v o d o v o d. In če se mu to posreči, potem ga bo Šusteršič priporočil za tržaškega škofa! Da, primerno ga morate plačati, kajti ta gospod ne naredi ničesar zastonj. Še celo za podpise na pobotnice revežem računa 10 kr. Vsled tega so mu dale tudi ob 25letnici planinske devičarice srebrn zaslužni križ. Kadar postanete, gospod župnik, dekan, kanonik ali škof — pa pišite! Naredimo Vam serenado!

V Ljubljani, 26. septembra. Koerber in položaj.

K izjavam ministrskega predsednika Koerberja pripominja »Information«, da bo Koerber pač še moral ostati, kajti parlamentarno ministrstvo je še nemožno, novo uradniško ministrstvo pa bi ne bilo nič na boljšem kot je Koerberjevo, ki ima že velike uspehe in ga čaka še troje velikih nalog: pogodba, carinski tarif in trgovinske pogodbe. Stranke pač same želé, da Koerber ostane.

Preganjanje Srbov v Turčiji.

Srbski poslanik v Carigradu, general Gručić, se je izrazil dopisniku »Srbo-brana«, da se je razmerje med Turčijo in Srbijo zopet izboljšalo. Preganjanje Srbov je nastalo, ker so jih Arnavti dolžili, da delajo skupno z Bolgari na to, da se Macedonija odcepi od Turčije, da skrivajo mnogo orožja ter da pripravljajo celo ustajo. Zaprtih je bilo mnogo srbskih učiteljev, duhovnikov in trgovcev. V Kolašinu bi bilo prišlo skoraj do pouličnega boja, ako bi ne bila posredovala ruski in srbski konzul. Ko se je izdal ukaz, da se ne sme iskati orožja več in se je Arnavtom prepovedalo, napadati Srbe, je nastal mir. Mnogo Srbov je zopet izpuščenih iz zaporov. Begunci se bodo smeli kmalu vrniti domov. Za nekaj časa so se razmere v Macedoniji torej izboljšale.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so dosegli nov uspeh. Kruitzingervojni oddelek, ki je vdril zopet v Kaplandijo, je naskočil in osvojil pri mestu Herschelu angleško taborišče. Buri so se polastili dveh topov. Brigadni general Murray, 4 častniki in 39 mož je padlo; 150 mož so Buri ujeli. O porazu Angležev pri Tarkanstadu se poroča, da je okoli 100 mož 17. polka sulicarjev baš zajetrkovalo, ko jih je napadlo okoli 400 mož pod vodstvom Smutsa. 30 sulicarjev je bilo ubitih, 4 častniki in 45 mož ranjenih. Naslednjega dne so kapski strelci, katere je vodil polkovnik Scobell, napadli Smutsa in mu prizadeli občutne izgube, ki pa

niso znane. Iz Durbanu poročajo, da stoje Bothove čete ob reki Blood. Natalske čete, ki so bile mobilizirane v Pietermaritzburgu, so začele v nedeljo prodirati proti Bothi. V Natalu so Buri pri Paadekopu naskočili angleški vojaški vlak, razstrelili 10 vagonov in ubili 6 mož ter 30 konj. Iz Londona javljajo, da je izgubil nedavno tepeni general Gough 230 mož. Bitka se je vršila 17. t. m. Bure je vodil Botha. Ta ima baje le 1500 mož, poslej pa se ni sploh udeleževal večjih bitk. Ako se pomisli, da so se mu pridružili oddelki Ben Viljoena, Mayerja i. dr., se lahko reče, da ima Botha blizu 10.000 dobro oboroženih mož okoli sebe. Tudi Dewet nima dosti manj kot 10.000 mož, ker so se mu pridružili holandski prostovoljci. Delarey ima okoli 2—3 tisoč mož. Zanimivo je, da je polkovnik Leyds imenom Transvaala in Oranja že drugič protestiral, da krši Avstro-Ogrska neutralnost ter prodaja Angliji konje in sedla. Na prvi protest ni naša vlada odgovorila ničesar, zato zahteva Leyds sedaj vsekakor odgovor.

Dopisi.

Iz Mokronoga, 24. septembra. Pri nas v Mokronogu smo imeli malo upanja na zmago, ker smo videli, kako strastno dela črna garda proti našim kandidatom. Vsled tega tudi nihče od naše strani ni storil koraka v agitacijske namene, ker smo vedeli, da je ves trud zastonj.

Naš kaplanček Brajec, ki je kratkega pogleda in ponarejenih zob, je hodil dan za dnevom po bližnjih vaseh, če je tudi bilo vsled vednega deževja blata po poljskih potih do kolen. Na dan volitve smo vzlic temu imeli večino. Saj ve cela Kranjska, da je ravno Mokronog, dasi je sicer odstranjen od vsacega prometa in železnice itd., vedno strogo liberalen, in da tak ostane tudi v bodoče.

Kot klerikalne agitatorje pa ima klerikalna stranka vedno posebno odbran cvet. Pri zadnji volitvi se je posebno odlikoval njih takolimenovani agent iz Brezovice, ki je za farovške groše trkal od vrat do vrat, od hiše do hiše, če tudi se mu je tu in tam slabo godilo.

Na dan volitve je bil kar iz sebe, ko je videl pred seboj vse pod kaplanovo komando skupaj z bobnane kozličke. Po volitvi pa se ga je bilo pošteno nasrkalo, vrgli so ga iz gostilne, ter se potem po svojih študijah valjal sredi ulice po blatu. Naposled jo je popihal proti domu, a med potom ga je težil njegov najdražji zaklad, ter ga pustil na ulici, a tako nesrečno, da se ga je tudi njegove obleke precej prijel. Iz usmiljenja so ga dobri ljudje pokrili ter ga vrgli v neko šupo, odkoder je drugo jutro odšel brez klobuka in palice. Ta klerikalni agitator je tudi občinski odbornik v Mokronogu. Nanj sme biti ponosna cela občina! Glavna stvar je, da so ti ljudje sotrudniki tistih mož, ki nas pri-

peljejo nazaj h Kristusu, Gospodu našemu Kralju.

Iz Šempetra na Krasu, 23. septembra. Odložili smo bojno kopje. Boginja zmage nam za sedaj še ni bila naklonjena ali zatagadelj ne smemo obupati, temveč se toliko pogumneje pripravljati za prihodnost.

Takšne agitacije črncev in njihovih podreptnikov, kakor letos, ni še videla šempeterska občina. Da se je tudi leca in spovednica zlorabljala, nam ni treba posebnopovdarjati. Kdor ni bil zraven, nam ne bi niti verjel. Črncem izven cerkve je največ pomagal po celi Pivki občinski sluga, znani Kramarjev Pavle. Že pri raznašanju glasovnic, — katere so eni šele zadnji dan zvečer dobili — je pridno za žlindrovce agitiral in kmete — če ni bilo črncev navzočih — kar k njim na dom pošiljal, kjer so se glasovnice pridno popisovale in shranile. Na dan volitve zjutraj šele prišlo so zopet glasovnice po farovski kuharici kmetom v roke. Napredni volilci tudi niso smeli popred glasovnice oddati, dokler jih niso farji pregledali. Taka je bila tedaj pri nas tista »kmetska volja«. Vera je v nevarnosti, za to se gre, tako se je upilo. In mnogokrat se je slišalo — jaz ne bodem hudiča, ampak Boga volil. Krek in kravar Drobnič sta tedaj Boga notranjskih analfabetov!? Kako neusmiljeno ravna naš duhovni z nezavednim ljudstvom, naj predoči naslednja dogodbica. Trnski jezuit — kurat Železny — prestopil je tudi prag neke hiše, katere gospodar je zelo bolan v postelji ležal. Prigovarjal mu je, da mora iti volit, sicer da stori greh; in to toliko časa, da so se otroci zbal, in prosili: »Ata le pojte le volit, kakor gospod zapovejo, sicer bodemo v šoli tepeni«. Ali je mogoče, da se še najde človek, kateri takšnega nuncia spoštuje? G. Železnemu vredni kolega je naš gosp. Zupan. Sicer je ta nekoliko bolj pošteno ravnal, ali v enem sta si bila enaka, in sicer, da sta ljudstvo z Drobničem varala, in tega kot vsevednega moža slikala. Oba sta v tem oziru vedoma lagala. To je neovrgljiva stvar.

Nerazumljivo nam je tudi, kako se je tak človek, kakor je železniški uradnik g. Valentin Stroj — drugače »veseljak« (ali ni to premila beseda?) prve vrste, ki ima o svoji službi jako čudne pojme — med nas predrznil ter za Drobniča in Kreka agitiral, in celo v uradni obleki. V to naj bi slavna direkcija posegla ter kaj tacega prepovedala. Sploh pa prosimo sl. vodstvo šempeterske postaje, naj se gosp. Stroja prej ko mogoče prestavi. To je občna želja cele Pivke in prosimo, da se na to ozir jemlje. Če ne bode to pomagalo, obrnili se bodemo direktno na slavno direkcijo južne železnice. Sedaj smo pa le še radovedni, kako bode dr. Žlindra mešetarja Drobniča v zbornico vlekli: z verigo ali z vrvo?

Šempeterski naprednjaki.

Iz Št. Pavla pri Preboldu, 24. septembra. Pretečeno nedeljo je priredilo

tukajšnje »Izobraževalno društvo« pod običajnim kozolcem svojo »poučno« zabavo. Med vdeležitelji je bilo žensk in otrok devet desetih, in le slaba desetina moških, samih klerikalnih kimovcev. Kozolec je bil na obeh straneh zavrt v suhe gabrove in bukove veje, spredaj pa so bili pribiti »žakliji«, da se odzunaj ni videl oder in na njem igralci.

Ko se je vzdignil »štrosack«, ki je služil kot zastor, začeli so lezti otroci in ženske po »štantih«, kakor sv. Jederti miši, da bi napasli svoje radovedne oči. Nastal je velik šum in ropot. Nihče ni mogel umiriti razposajencev. Neki klerikalni diktator je srdito zakričal: »Bodite tihi, drugače pridem s cepcem, saj niste svinje!« Takšni in slični izreki so se ponavljali. — Lepo »izobraževalno« društvo! Na sredi pod kozolcem je stal znani klerikalni komi z dobro rejenim trebuškom in kričal na vse grlo, da so mu tekale potne srage raz čelo: »Bodite mirni! Tiho, saj ste vendar ljudje, ne živina!« — To kaže zopet lepo izobrazbo. — Četrte ure je trajalo, predno je bilo konec nemira in miritve. Igralci so že nestrpnost čakali, da začno s svojo »poučno« igro »Kozlovskasodba na Višnji gori«. To je bila zabava za te »izobražence! Seveda, ti ljudje, ki so sami veliki kozli, kaj radi poslušajo o kozlih. Ko je bil konec, bi se bili naprej radi poslušali.

Drugo točko vsporeda je imel urednik Korošec, ki je radi častikraje obsojen na 6 tednov v »špehkamro«. Govoril je, in pri nas celo ni izzival, kakor je njegova navada. Naprednega bralnega društva niti imenoval ni; kvasil je le nekaj o strupenih časopisih, naštetih jih pa ni hotel. Ženskam in otrokom pa govor ni ugajal, ker ni bilo nič »luštnega«, šli so raji izpod kozolca breskve jest.

Tretja točka vsporeda je bila zopet igra, sveta igra »Pred nebeskimi vrati«, katera se je igralcem tako dopadla, da jo hočejo v nedeljo še enkrat uprizoriti. Saj se klerikalne devotjice in mladeniči kaj radi gledajo od obličja do obličja, in pri ti igri smejo to še celo brez greha. — Klerikalci okoli »izobraženega« društva, le omislite si še večkrat take »poučne« zabave, in kmalu boste imeli fond, da vam bode vaš kaplan ustanovil tako zaželjeno konsumno društvo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. septembra.

— **Potrjena razsodba.** Svoj čas so nas nekateri klerikalci iz Radeč, na čelu jim občinski oče Laharnar, tožili zaradi razžaljenja na časti. Pozneje so si stvar nekoliko premislili, češ, kaj bomo tožili zaradi žaljenja na časti. Kdo ve kaj utegne obravnava na dan spraviti. Opustili so torej tožbo radi žaljenja na časti, pač pa so našega odgovornega urednika tožili pri okr. sodišču zaradi — zanemarjenja dolžne paznosti. Ugibali so

Reha.
Kaj? Ti se braniš?
Leopold.
Branim, da!
Reha.
In zakaj?
Leopold.
Ta zavest! Naj bežim, naj bežim, ker proklela me boš izdajalca.
Eleazar.
Izdajski moral jaz sem zločin ta spoznati, proklet naj bo kristjan, jaz se čem maščevati.
Leopold.
Moj zločin sodi Bog, nedolžnost maščeval bo.
Vzeti Rehe ne more, ker je princ in zaročen s princesinjo Eudoro.
Eleazar.
Temno bom tvojo slavo maščeval, krvavo tebe kiel do groba tmine! Naj razdene te osveta, in od vsacega očeta naj proklet bo tvoj spomin!
Eleazar plane na Leopolda. Reha se oklene očetove roke ter ga zadržuje. Leopold odhiti na levo skozi sredo, Eleazar, katerega drži Reha, da ne more za ljubimcem, zažene za Leopoldom nož ter se zgrudi v veliki boli pri vratih na tla.

Tretje dejanje.
Vpričo cesarja Sigismunda in vseh cerkvenih in državnih velikašev se praznuje zmaga Leopoldova nad Husiti. Zaročencema Eudori in Leopoldu vse čestita. Vrši se sijajna pojedina in ples. Tudi narod sme gledati to slavlje in peti:
Donite glasno, slavospevi ubrani, pojte mu na čast, slavite junakov pogum! Saj on otel nas je sovražnih trum.
Tedaj prineseta Eleazar in Reha prejšnjega dne kupljeni nakit, da okiti z njim nevesta Eudora svojega ženina, slavljenca Leopolda.
Eudora (Leopoldu).
V cesarjevem imenu, časti in dam prisotnih, ki na borbo srčno v vek so nam viteze v vojskah hrabrile, ukažem, junak, da se upogneš do tal in tu plačilo sprejmeš kot moj soprog.
Leopold (poklekne pred Eudoro),
Elazar in Reha (strmeča).
Vaš soprog?
Reha.
Nikdar to znamenje naj mu prsi ne krasi; ni vreden ga nositi.
Potegne Leopold verižico, katero je dobil od Eudore, iz rok ter je vrže od sebe.
Eudora.
Kdo? Moj soprog?

Dva kardinalova paža, Brogni, Rigiero in dva maršala se približata.
Reha.
Tvoj soprog?
O nikdar izdajnik naj ne postane! Prisega krive ga dolžim.
Zbor.
Povej nam greh njegov!
Reha.
Najstrašnejše zločinstvo, kar jih pozna kristjan in ki zahteva smrt.
Vse vem, le čujte:
Z židinjjo ničvredno, kletu v divjem živel je zakonu; ta židinja pa, ta ničvredna, ki z njim ljubav je in zločin delila, sem jaz. (Stopi k Leopoldu).
Kaj? Več me ne poznaš?
Leopold je uničen, saj je prekršil cerkvene in državne postave, postal izdajalec katoliške vere in skrunilec ljubezni cesarske princesinje, ker se je kot ženin omadeževal z židinjjo!
Eudora.
Brez pomoči, oj sramota, oh, strašno, strl on vez je ljubezni. In srečo ž njo cvetno!
Odpuščanja in rešitve za tak zločin ni. Le Bog mu more odpustiti. Po zakonu mora kristjan, ki je ljubil židinjjo, umreti!
Eleazar (objame Reho).
Tako, gospoda, vi sodniki sodite! Kaj čakate?

Pa sodite pravično!
Mečev, ognja imate li samo za nas? Li izdajalca tam, ki ga krase redovi, i zakon smrti oprosti?
Leopold se niti ne poskuša braniti. Kardinal se posvetuje z velikaši, nato prekolne nesrečna ljubimca, Leopolda in Reho:
Vidva, ki sta Boga okrutno razžalila, prokleta sta!
Vidva, katere vez sramotno sta sklenila, prokleta sta!
Sreče vse, milosti našla ne bodeta Boga, on je vaju zavrgel na vek. (Leopoldu).
Več odprta ne bode cerkev naša z ate, ne upaj, da nje milost kdaj te zopet obsenči; več ne stopi pred naš žrtvenik!
Tvoj okuženi dih bodi ljudstvu v trepet, vsak kristjan naj se s studom od tebe obrača (Leopoldu Rehi in Eleazarju).
Prokleti na zemlji, v nebesih še gor nikdar vam trem ne budi, ko Bog vas bo sodil, grob posvečen dovoljen!
Telesa vaša bodo v oblast viharjem dana, strohnela tam pod nebom, ki večno od zdaj, zaprto bo na vekomaj!
Zaman prosi Eudora milosti za Leopolda in Leopold za Reho; kardinal Brogni zahteva, da se ugodi zakonu. In tako odpeljejo vojaki v ječo Eleazarja, Reho in Leopolda, kateri izroči častniku svoj meč. (Konec prib.)

tako-le: Mi smo bili v »Slov. Narodu« razžaljeni. Odgovorni urednik je torej zamenjal dolžnost, paziti na to, kar pride v list. — Sodišče pa se temu naivnemu stališču ni pridružilo, nego je našega odgovornega urednika oprostilo. Radeški klerikalci se s tem niso zadovoljili, ampak se pritožili na višjo instanco. Pa tudi tu niso ničesar opravili. C. kr. deželno sodišče je pri današnji obravnavi zavrnilo pritožbo omenjenih radeških klerikalcev in potrdilo razsodbo prvega sodišča, s katero je bil naš urednik oproščen. Zdaj bo treba radeškim klerikalcem poseči v žep in šteti kronce, kajti obsojeni so tudi v povrnitev stroškov, kar jih bo najbrž še huje bolelo, kakor dotični dopis, vsled katerega so proti nam nastopili pravno pot.

— »Arbeiter-Zeitung«, osrednje glasilo socialnih demokratov, je kar iz sebe, ker so se neki meščanski listi drznili volitev v Idriji porabiti v pojasnjenje socialno-demokratske taktike. Volitev v Idriji je obudila veliko senzacijo v celi državi in je popolnoma naravno, da se bavijo z njo posebno tiste stranke, ki imajo direktno boje s socialnimi demokrati. Včeraj se je »Arb.-Ztg.« spravila nad glasila teh strank in jih korenito opsovala. Tudi našemu listu je posvetila pošteno porcijo psolv. Znesla se je nad nami, kakor kak prismojen lazarist, kadar ima kje v hribih misijon. Razburjenim gospodom okrog »Arb.-Ztg.« naj služi v pojasnilo sledeče: 1. »Arb.-Ztg.« proglašala kot »aufgelegte Lüge«, da so nekateri socialni demokrati že pri prvi volitvi glasovali za klerikalca. In vendar je to gola resnica. V tako malem mestu, kakor je Idrija, se za vsacega volilca natančno ve, kakkega je mišljenja. Milahko imenoma navedemo vse tiste volilce, ki so glasovali za našega kandidata, vse do zadnjega. Ostali volilci so glasovali za klerikalce. Ker so socialni demokrati — in v Idriji se natanko ve, kdo je pristaš te stranke — pri prvi volitvi oddali za svojega kandidata le 33 glasov, mej tem ko je pri državnozborni volitvi bilo zanj oddanih 44 glasov, ker so se te prve volitve udeležili vsi socialni demokrati, ki se jih imenoma pozna, je popolnoma brezdvomno, da so socialni demokrati že pri prvi volitvi glasovali za klerikalca in mu dali — kako smo včeraj pojasnili — toliko glasov, kolikor mu je bilo po njihovem računu potrebno, da zmaga. To je faktum, ki ga še tako neotesano zmerjanje »Arbeiter-Zeitung« ne spravi s sveta. 2. »Arbeiter-Zeitung« proglašala domnevanje, da je bila zveza socialnih demokratov s klerikalci z Dunaja odobrena, kot nesramno sumničenje. Na to si dovoljujemo opomniti, da je g. dr. V. Adlerju, vodji socialne demokracije, bilo s Kranjskega od nekega gospoda, ki ima svoje zasluge za slovensko socialno demokracijo, poslano pismo, v katerem se je dr. Adlerju svetovalo, naj upliva, da idrijski socialni demokrati ne pojdejo s klerikalci, česar se je bilo bati, odkar sta dr. Šusteršič in Rinaldo na shodu v Idriji bratovščino pila. Vzlic temu pismu so se socialni demokrati združili s klerikalci. Z ozirom na to je mogoče samo, da g. dr. Adler ali na idrijske socialiste nič upliva nima, česar pa absolutno ne verjamemo, ali da je g. dr. Adler bil z zvezo klerikalcev in socialnih demokratov zadovoljen, ali da vsaj ničesar proti tej zvezi ni storil, kar pa končno tudi ni drugzega nič, nego molčeče, pasivno odobrenje. Katera teh možnosti je prava, tega seveda ne moremo vedeti. Kar smo zapisali, izhaja logično iz dejstev, da se je gosp. dr. Adlerja opozorilo na možnost zveze socialnih demokratov in klerikalcev, in da se je ta zveza vzlic temu sklenila ter pomagala klerikalcem do zmage. Ako more g. dr. Adler to zadevo kako drugače pojasniti, naj to stori, mi bomo dotično pojasnilo lojalno priobčili.

— **V vse se vtika!** »Dubrovniku« se piše iz Spleta, da se hrvaški in slovenski klerikalci, posebno pa ljubljanski škof, trudijo, pridobiti hrvaško narodno stranko, da od strani od uredništva svojega lista, spletskega »Jedinstva«, g. A. Stražičiča, in sicer zaradi tega, ker včasih priobči v liberalnem smislu spisan članek. — Zdaj hoče ljubljanski škof že v Dalmaciji pometati in komandirati in je začel tam doli pre-

ganjati liberalstvo — menda, ker mu doma ne more do živega. Gosp. Stražičič je tako dober in spreten novinar, da pač ne bo v skrbeh za eksistenco, tudi ko bi mu ljubljanski škof odjedel kruh pri »Jedinstvu«. Sicer pa je samo dobro, da je klerikalizem tudi v Dalmaciji začel tako nasilno in izzivajoče nastopati, kajti to je najzanesljivejše sredstvo, da se tudi Dalmacija prebudi iz mrtvila in da se tudi tam začne gibanje za osvobodjenje iz klerikalne sužnosti.

— **Torej — Bezeljak!** »Slovenec« je bil tako prijazen in je včeraj povedal, da je tisti duhovniški svinjar, o katerem se je zadnje dni toliko pisalo in govorilo, že suspendiran kaplan Bezeljak. Torej Bezeljak! Sicer pa ime ne spreminja na stvari čisto nič. Dr. Lampe, stanovski kolega Bezeljakov, suče sicer celo stvar tako, kakor bi hotel Bezeljaka zatajiti, kakor bi Bezeljak ne bil več duhovnik, odkar je suspendiran. To je maneuver, ki zamore le kako tretjerednico preslepiti. Bezeljak je rimsko-katoliški mašnik in ostane rimsko-katoliški mašnik, če ga škof desetkrat suspendira. Po naukih cerkve je mašnikovo posvečenje neizbrisno, in država je vsled tega tudi odredila kar treba, da se katoliški duhovnik tega nikdar ne iznebi. Tudi če prestopi katoliški duhovnik k drugi veri, ni rešen svojega duhovniškega posvečenja, in se na pr. ne sme oženiti. Toliko manj se sme Bezeljaka predstavljati, kakor bi ne bil več mašnik. S suspendiranjem mu je samo v ljubljanski škofiji zabranjeno izvrševati duhovniška opravila, tiste »čeznatorne oblasti«, ki jo ima duhovnik, mu pa tudi škof ne more odvzeti. Bezeljak je tudi kot suspendiran duhovnik — da govorimo z gospodom fajmoštom iz Šmartna na Goriškem — še vedno več, kakor vsi angelji in celo več kakor — Mati Božja, četudi podi sedaj »Slovenec« policijo in žandarmerijo nanj. Tako je in nič drugače.

— **Bratovščina sv. Jožefa** eksistira menda samo za to, da mizarja Vidali dobro redi. Načelo je: »Če se krsta ne odkupi od Vidali, pa ne bo pogreba«. Da velja v resnici to načelo, se je pokazalo pred nekaj dnevi, ko je premožni Vidali navzlic svoji pobožnosti nekemu malemu obrtniku odjedel majhen zaslužek. Po smrti neke žene se je mizarju B. naročilo, napraviti krsto, pogreb pa naj bi oskrbela bratovščina sv. Jožefa. Toda Vidali je rekel, da ne bo pogreba, če on, premožni in pobožni Vidali, ne bo dal krste, in ker ima mož rečeno bratovščino popolnoma v rokah, se je tudi po njegovi volji zgodilo. Mizar B., siromašen obrtnik in rodbinski oče, pa ima izgubo, ker je bil že vse pripravil za krsto. Ali obstoji bratovščina sv. Jožefa samo zato, da se ob nji masti Vidali?

— **Slovensko gledališče.** Sinoči se je v našem gledališču prvič predstavljala že po vseh večjih evropskih odrih z največjim vspehom predstavljana francoska burka »Coralie & Comp.«, ki sta jo spisala Albin Valabregue in Maurice Hennequin. Burka se odlikuje z lahkoto zapletkov in živahnostjo dialoga, v katerem so Francozi prvi mojstri. Smeha je v njej obilo in marsikak »ocvirek« je vmes, ki prijetno zaščegeta tudi razvajeno občinstvo. Zato je dosegla že mnogo velikih uspehov. Kdo bi se čudil, da ni zaostala v tem tudi Ljubljana ter se je izkazala hvaležna odboru dramatičnega društva, ki jej je podal s to burko nov užitek. Z uprizoritvijo te burke so pokazali tudi naši igralci, da se smemo letos od njih nadejati še marsikakega umetniškega užitka. Pred vsem nam je povdarjati, da je bila igra prav dobro naštudirana, izborna režirana, in da le želimo, da bi se to upoštevalo vedno tudi pri vseh nadaljnjih predstavah. Naglica, s katero se je vršilo vse tako točno pred našimi očmi, bila je še posebno v tej burki potrebna in je žela mnogo priznanja. S posebnim zadoščenjem moramo priznati, da so bile posamezne osebe vsaka na svojem mestu, in da se je igralo prav dobro. Odlikovali so se g. Deyl, gđc. Rückova, gđc. Terševa, g. Verovšek, ki je bil zlasti v 3. dejanju imeniten, g. Boleška, ki je izvršil svojo nelahko vlogo prav dobro, gđna. Lounska, ki kaže obilo daru in dobre volje, g. Danilo, posebno pa še gospa Danilova, ki je bila klasična stara de-

viča, ter je zbudila s svojo igro in masno mnoge ameha. Pohvaliti pa je tudi gosp. režiserja Dobrovolnega, ki je vodil predstave z okusom in z veliko spretnostjo. Igra je občinstvu zelo ugajala ter je odlikovalo vse igralce opetovano. Z začetkom naših predstav smo torej lahko zadovoljni in moramo le želeči, da bi se naše osebe v prihodnje še bolj potrudilo ter moglo utrditi dobro ime slovenskega gledališča!

— **Slovesna otvorenje mestne deklariše osemrazrednice pri Sv. Jakobu v Ljubljani** bo dne 1. oktobra 1901. Spored: 1. Ob 10. uri dopoludne sv. maša v cerkvi sv. Jakoba. 2. Po maši se zberó v šolski telovadnici udje c. kr. deželnega šolskega sveta, c. kr. mestnega šolskega sveta, občinskega sveta in pa učiteljsko osebje. 3. Slovesna izročitev ključa šolskega poslopja. a) Govor gospoda mestnega župana Ivana Hribarja; b) odgovor gospice voditeljice Emilije Gusl; c) govor gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika ravnatelja Frančiška Levca; d) deklamacija učenke VIII. razreda Marice Voduškove; e) zaključni govor županov.

— **„Trgovska šola“** gremija ljubljanskih trgovcev prične se v nedeljo dne 29. septembra 1901 ob 10. uri dopoludne. Upisovalo se bo dne 27. in 28. septembra t. l. v trgovski šoli g. A. Mahra.

— **Zveza slovenskih kolesarjev** je preložila svoj občni zbor, ki bi se imel vršiti v soboto dne 21. t. m., na drugi mesec. Dan se bo javil pravočasno pozneje.

— **Darilo čeških kolesarjev** Zvezi slovenskih kolesarjev o priliki izleta na Slovensko dne 11.—18. avgusta 1901 je izpostavljeno v izložbi trgovine gosp. Vaso Petričiča na Mestnem trgu v Ljubljani. Na rudeči strani svilnega bandera je vdolan znak »Českou Ustřední Jednotou Velocipedistů«, na beli strani pa spominski napis z rudečimi črkami.

— **Vipavsko vino.** Z Vipavskega se nam piše: Še par dnij in vino bo v sodih. Hvala dobremu Bogu, da je letos našo dolino tako obilo blagoslovil! Od l. 1875 ni vipavski kmet svojega pridelka s takim veseljem in v toliki množini spravil, kakor letos. Res je sicer, da nas je Bog trikrat tudi s točo obiskal ali prav neznatno, za kar se je najbrž nekoliko tudi strelnim postajam zahvaliti. Veliko več grozdja, kakor toča, nam je deževje zadnji čas uničilo, ker ga je precej segnilo, ali vključ vsem tem malim vremenskim neugodam imamo letino prav dobro, ter vabimo vse vinske kupce, da obiščejo letos našo dolino ter da si preskrbijo namesto tirolskega in laškega »petjota« naravna vipavska vina, ker je tudi cena zmerna, namreč od 11 do 14 gld. hektoliter. — Opomba ured.: Priporočamo vsem vinskim kupcem, naj se, kolikor le morejo, ozirajo na Vipavce. Pred vsem seveda naj se drže naših somišljenikov, ki so pri zadnji volitvi zvesti ostali narodno-napredni zastavi. Mi ne rečemo, da naj se od klerikalcev ničesar ne kupi. Na tako stališče se pač glede liberalcev postavlja škofova stranka, a mi jej ne bomo sledili na to pot, ker smo boljši katoličani, kakor škof in njegovi hujšaki. Vsi moramo živeti in tudi klerikalni kmet je naš brat. Pravično pa je, da se napredni vinski kupci v prvi vrsti ozirajo na napredne vipavske kmete. Ako hoče kdo v tem oziru kakih navodil, mu jih drage volje brezplačno preskrbimo.

— **Glas iz občinstva.** Večasantov Mestnega trga zgraja se, da se postajališče izvoščekov nahaja v tako zamenjanem stanju. Treba je kar preje zopet popraviti trotoar za izvoščke. Tam se nahaja polno lukenj, kjer se v slabem vremenu voda in druga zmes nabira in se pasantje popolnoma oškrofe. Prosimo pomoči!

— **Nezgoda.** Ivan Kogler, zavirač in skladiščni delavec na južnem kolodvoru, je prišel včeraj zvečer pri pripenjanju vozov med pufarje in mu je desno roko poškodovalo. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Skladatelj umrl.** Dne 17. septembra t. l. umrl je v Pragi na Hradčanih sloveči skladatelj češki I. Knaht, knezo-nadžskofski registrator, v 76. letu svoje starosti. Komponoval je tudi posvetne

pesmi, izmed kojih so nekatere postale narodne; Slovincem osobito znana njegova: »Já jsem Slován s duší, s tělem...«

— **Vojaki v Budimpešti.** Minolo nedeljo sta se vršila v ogrski prestolici v dveh gostilnah dva velika vojaška pretepa. V prvi gostilni je bilo okoli 300 oseb zapletenih v boj z vojaki, ki so rabili bodalca, stole, palice in steklenice. 20 policistov ni opravilo nič, šele patrulja 25 vojakov je napravila red. Smrtno ranjeni sta bili dve osebi, tri osebe težko, 20 pa lahko. 40 vojakov je zaprtih. Drug pretep se je vršil na cesti. Vojaki so z bodali napadli nekega kleparja, ki je bežal v gostilno, a tam ga je zabodel vojak do mrtva.

— **Gnusne razmere v odeski bolnišnici.** Odeski listi poročajo, da je ondota glavna bolnišnica pravi hlev. Vse je umazano in zanemarjeno, kar pospešuje smrt bolnikov ter provzroča epidemije. Sanitetna svetnika Taranov in Poljakov sta dognala, da služijo strežniki le po 8 rubljev na mesec ter da so umazani, kakor bi ne menjali perila že dve leti.

— **Nesreča na železnici.** Brzovlak iz Bukreša je z ogrske postaje Palota odpihal, za njim pa se je odpeljal tovorni vlak s 16 vozovi, izmed katerih je bilo na vsakem 10.000 kgo petroleja. Iz Palote gre železniški tir malo navzdol, brzovlak je torej zaviral, toda na tovornem vlaku pokvarila se je zavora in vlak je z velikansko hitrostjo dohitel brzovlak; s strašanskim sunkom razbili so se vozovi s petrolejem, vse je začelo goreti, vpiti in kar ljudij ni bilo ob sunku mrtvih, zgorelo je v plamenih. Le malo se jih je rešilo.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dunaj 26. septembra. Cesar je danes sprejel več odličnih oseb s Češkega, ki so se prišli zahvaliti za podeljena jim odlikovanja. Nasproti praškemu županu dr. Srbu in državnemu poslancu Kaftanu je cesar izrazil svoje posebno zadovoljstvo, da se je mej Mladočehi in Staročehi dosegel kompromis.

Praga 26. septembra. Danes sta bila obešana brata Šlanicki, ki sta svojega lastnega očeta umorila. Eksekucija je bila grozna. Trajala je celih 11 minut. Starejši brat je, videvši vešala, postal tako slab, da so ga pazniki morali nesti k vešalom in ga držati, ko mu je rabelj deval vrv okrog vratu. Mlajši brat je pa celo z vešal padel. Rabelji hlapci so ga vlovili in spravili nazaj na vrv.

Rim 26. septembra. V Neapolju je nastala kuga. V noči od ponedeljka na torek je neapoljski prefekt sporočil vladi, da je bilo naznanjenih nekaj slučajev kuge. Koj zjutraj v torek je vlada odposlala v Neapolj generalnega sanitetnega nadzornika in mnogo specialistov ter odredila vsakovrstne profilaktične uredbe. 500 pristranskih delavcev je dala sanitarna oblast izolirati. V lacaretu je 24 za kugo obolelih oseb. Kugo so najbrž z ladij zanesli pristanski delavci v mesto, in sicer s tistih ladij, ki so pripeljale kože v Neapolj. Na nekih ladjah se je našlo mnogo za kugo poginolihi podgan. Vlada je poslala v Neapolj vse zdravnike, ki so bili v Indiji in so tam študirali kugo.

Neapolj 26. septembra. Torpedovke čuvajo pristan, da ne more nobena ladja ne notri ne ven. Neapoljski listi napadajo zdravnike, ker so vedeli, da vlada kuga že več mesecev v mestu, a so stvar prikrivali, dasi je Neapolj gotovo najnevarnejše mesto v Evropi. Proti dotičnim zdravnikom se bo kazensko postopalo. Prebivalstvo je sicer še mirno, a neka razburjenost se je že začela pojavljati.

London 26. septembra. V Bloemfontainu vlada veliko pomanjkanje živil in sicer toliko, da so celo vojaške operacije postale nemogoče.

London 26. septembra. Deset burskih voditeljev, ki so bili 15. sept. vjeti, je angleško vojno sodišče za vedno iztiralo iz Južne Afrike.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 800-2 m. Srednji uradni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vet rovi	Nebo	Mojna v m. t.
25	9. zvečer	734.0	14.0	sl. svzhod	dež	177
26	7. zjutraj	735.0	13.7	sl. vzhod	oblačno	
	2. popol.	735.8	17.9	sr. jvzhod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 15.7°, nor-
male: 13.5°.

Zadruga krojačev, ljubov-
čarjev i. t. d. naznanja s tem tužno
vest, da je njen član in večletni načel-
nik, gospod

Fran Sark

krojaški mojster

danes ob 6. uri zvečer preminul.
Pogreb bo v petek, dne 27. t. m.,
ob 1/5. uri popoldne iz hiše žalosti,
Breg št. 14, na pokopališče sv. Krištofa.

Ljubljana, 25. septembra 1901.

(2096) Zadrugiško načelstvo.

Globoko žalostnega srca naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem pretužno vest, da je dopadlo Vse-
mogočnemu Bogu našega preljubljenega,
nepozabnega soproga, oziroma očeta,
gospoda

Frana Sark-a

krojaškega mojstra, centelja zastavljal-
nice kranjske hranilnice, načelnika hran-
ilniškega in založnega društva, ljubljans-
kega meščana, i. t. d., i. t. d.

danes ob 6. uri zvečer po dolgi, mučni
bolezni, previdnega s sv. zakramenti,
v 65. letu poklicati v boljše življenje.

Pogreb dragaega raukega bo v petek,
27. septembra, ob 1/5. uri popoldne iz hiše
žalosti, Breg št. 14, na mirovdvor sve-
tega Krištofa. (2095)

Sv. maše se bodo darovale v župni
cerkvi sv. Nikolaja.
Dragaega ranjega priporočamo po-
božni molitvi in prijaznemu spominu.

V Ljubljani, 25. septembra 1901.

Rozalija Sark, soproga. — Franc,
Ernst, Rudolf, sinovi. — Marija,
Albina, Ana, hčere.

Zahvala.

Za presrčne dokaze iskrenega sočutja
povodom bolezni in smrti mojega nepo-
zabnega soproga, gospoda

dr. Valentina Temnikerja

odvetnika v Kamniku

se mi ni mogoče drugače nego tem po-
tom kar najtopleje zahvaliti. Zahvalju-
jem se tudi vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancom za spremstvo ranjega
k večnemu počitku. Osobito pa mi je
dolžnost, izreči srčno zahvalo za sprem-
stvo ranjega gg.: zastopnikom odvet-
niške in notarske zbornice, uradnikom
c. kr. okrajnega glavarstva, c. kr. okraj-
nega sodišča, c. kr. davčnega urada in
c. kr. praharne, zastopnikom občinskega
odбора kamniškega, istotako mestne
hranilnice in posojilnice, slavai požarni
brambi kakor tudi g. nadgeometru, ter
zastopniku c. kr. okrajnega sodišča na
Brdu g. dr. Pekolju, dalje slavnemu pev-
skemu društvu „Lira“ za tolažilno, gan-
ljivo petje ter vsem darovateljem kras-
nih vencev.

Vsem in vsakemu posebej najsrčnejšo
zahvalo.

V Kamniku, 25. septembra 1901.

(2088) Otilija Temnikerk

ROGAČKA
KISELA VODA Gompel in Styria videl
SVEČENOSTNA
DOVEŽJOČA PLJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714-34)

Goji polt!

Ta zapoved pouka za zdravje se izvrši racionalno ter s čudesnim učinkom, ako se pri umivanju
vporablja najboljša, najmilejša ter tolsce najbogatejša milo, in sicer slavnoznano Doeringovo milo s
sovo. Z Doeringovim milom naj se vsakdo umiva, ki hoče svojo polt imeti lepo ter nežno.
Doeringovo milo naj vporablja vsi oni, ki imajo prhko ter občutljivo polt. Z Doeringovim milom
naj umivajo brez izjeme vse matere svoje otroke ter dojenče. Polt ostane lepa, nežna ter sveža.
Doeringovo milo s sovo se dobiva po 60 vinarjev povsod. Generalna zaloga: A. Motsch & Co.,
Wien, X. Glavno zalogo imata: Vaso Petričič in Anton Krisper v Ljubljani. (591-3)

Sprejemem takoj

spretnega potnika

s stalno plačo. (2081-2)

Josip Petrič

tovarna papirnih izdelkov v Ljubljani.

Mlad, vojaščine prost

ključar za strojno orodje,

ki je dovršil šestmesečni elektrotehnični
tečaj z dobrim vspehom, slovenščine vešč,
išče službe kakor monter, obratni vodja
ali kaj enakega. (2056-3)

Ponudbe na upravnishvo »Sl. Naroda«.

Hiša

s sedmimi stanovanji, z 2 velikimi kleti,
hlevom itd., se prostovoljno proda
na Javorniku št. 2. (2084-2)

Več pove Anton Žumer, posest-
nik in trgovec na Javorniku št. 9.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadjarskega trga. — (Pogačarjev trg.)

Naj nikdo ne zamudi ogledati si
prezanimivo

Potovanje po severnih deželah od
Stavangerja v Hammerfest in k
severnemu rtu.

Razstavljeno le do sobote, 28. t. m.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2091)

(1912-6)

Objava.

Kakor lansko leto, tako tudi letos obveščamo vse prijatelje dobrega grozja
in dobre vinske kapljice, da je letošnji pridelek naših glasovitih „Sveto Janskih“
vinogradov uprav prekrasen z ozirom na to, da ni trpel, razun poznatih v mali
meri zareznikov, nikake druge bolezni, in se more pričakovati še z ozirom na
ugodno vreme ob „Sveto Martinskem“ krščenju izborna vino.

Vsi oni, koji bi bodisi grozje, bodisi mošt, ali kasneje vino dobre kako-
vosti kupiti želeli, se uljudno pozivljejo na nakup v Sv. Janu pri Jaski, kjer
se bodo solidno postregli in si bodo točilci naših dobrih vin stekli dober glas
pri kupcih.

Na željo bode informacije dajalo poglavarstvo samo, ako se pismu pri-
klopi znamka za odgovor. (2069-2)

Poglavarstvo upravne občine u Sv. Jani

dne 18. septembra 1901.

Načelnik:

Sambol s. r.

Bilježnik:

Dubić s. r.

Notarskega kandidata

vzprejme notar v Idriji.

Plača po dogovoru — služba pri-
jetna — vstop takoj, eventualno čez
nekaj časa. (2063-3)

Kot

trgovski vajenec

sprejme se takoj deček iz poštene hiše.

Vekoslav Šesek

(2090-1)

Sodražica.

Stalno tu bivajoča rodbina išče

stanovanje

obstoječe iz 3 sob in potrebnih postran-
skih prostorov.

Ponudbe na trvdko Ivan Perdan
v Ljubljani. (2093-1)

Proda se hiša

v kateri se nahaja že več desetletij stara
trgovina z mešanim blagom in žganjem
ter žganjetoč. — Proda se ob enem

vsa zaloga blaga, vsa trgovska
oprava in sodi. (2071-2)

Naslov pove upravnishvo »Slov. Nar.«.

Prazni sodi

od žganja (polovnjaki) so na prodaj.
Več se izve pri trvdki (2092-1)

Kham & Murnik

trgovina s špecerijskim in delikatesnim
blagom in vinarna.

Vsak dan

sveže pravo bohinsko
surovo maslo

(Theebutter) priporoča (2047-3)

F. Mencinger

trgovina s špecerijskim blagom
Sv. Petra cesta št. 44.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte
priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo

„Neigherry“ aromatično-

krepkega okusa „140“

„Piraldy“ najfinejšega okusa „160“

Poštarne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši

kakovosti. (12-182)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Ženitna ponudba.

Trgovec, 29 let star, v
lepem trgu, s 60.000 K pre-
moženja, se želi poročiti s
gospodično 20 do 30 let staro.

Veliko denarja ni po-
trebno, ampak znanje v go-
spodinjstvu, pridnost in ve-
selje za trgovino. (2083-1)

Resne ponudbe soliko, ka-
tera se zopet vrne, blagovolijo
naj se poslati pod S. B. št. 10.000
upravnishvo „Slov. Naroda“.

Priporočam svojo veliko zalogo
jesenskega in
zimskega blaga
vsake vrste.

Vzoci na zahtevanje pošl-
nine proti. (2015-3)

Anton Schuster
„pri Tončku“
Ljubljana
Špitalske ulice 7.
Založnik za uslužbenke c. kr. priv.
južno železnice.

Cene brez konkurence.
Velika zaloga
jopic, ovratnikov
in plaščen
sa gospe in deklice.
Glasno narejene bluze.